

MOPH

No Gift Policy

รายงานผล

ตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

รอบ 12 เดือน

คำนำ

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ ได้เห็นชอบแผนปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) โดยกำหนดกิจกรรมปฏิรูปที่สำคัญ กิจกรรมที่ ๔ พัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ เป้าหมายที่ ๑ ข้อที่ ๑.๑ ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานประกาศเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ดังนั้น หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ โดยมีเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) ตามแบบวัดการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ (OIT) ตัวชี้วัดที่ ๑๐ การป้องกันการทุจริต ตัวชี้วัดย่อยที่ ๑๐.๑ การดำเนินการเพื่อป้องกันการทุจริต ข้อ O33 กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐที่เข้าร่วมการประเมินจะต้องแสดงการประเมินผลและรายงานตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ ตามแนวทางการดำเนินงานที่สำนักงาน ป.ป.ท. กำหนด

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ได้สรุปผลการปฏิบัติตามนโยบาย No Gift Policy ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้งราชการบริหารส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนภูมิภาค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รอบ ๑๒ เดือน (ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕-๓๐ กันยายน ๒๕๖๖) เพื่อทราบถึงการปฏิบัติตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข
กันยายน ๒๕๖๖

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์	๘
บทที่ ๒ แนวทางตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่	
๒.๑ แนวคิด	๙
๒.๒ การให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด	๑๑
บทที่ ๓ ผลการดำเนินการ	
๓.๑ การประกาศเจตนารมณ์ตามนโยบาย No Gift Policy ขององค์กรหรือหน่วยงาน	๑๖
๓.๒ การปลูกจิตสำนึก หรือสร้างวัฒนธรรมองค์กร	๑๘
๓.๓ รายงานการรับของขวัญและของกำนัล ตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่	๒๔
๓.๔ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการของหน่วยงาน	๒๔
๓.๕ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของหน่วยงานต่อนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่	๒๕
ภาคผนวก	
- แบบสรุปรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ (ITA-O29)	๒๘

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมา

การทุจริตเป็นปัญหาสำคัญที่อยู่คู่กับพัฒนาการของมวลมนุษยชาติ การตั้งขึ้น การปฏิวัติ การปฏิรูป การเปลี่ยนแปลง ตลอดจนการล่มสลายของวัฒนธรรมในสังคมมนุษย์ หลายครั้งในประวัติศาสตร์โลก เช่น การเสื่อมถอยของจักรวรรดิโรมัน การปฏิรูปศาสนาของฝ่ายโปรเตสแตนต์ กระแสการเติบโตของระบอบประชาธิปไตยในโลกโลกาภิวัตน์แทนระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ การเติบโตของแนวคิดธรรมาภิบาล และบริษัทภิบาล หรือการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Governance) ฯลฯ ล้วนถือกำเนิดโดยมีปัจจัยสำคัญมาจากเหตุการณ์ที่เชื่อว่าเป็นการทุจริตหรือการโกงในรูปแบบต่าง ๆ จนนำมาสู่การแก้ไข และต่อต้านระบบสังคมเดิม ดังนั้น มโนทัศน์ที่ว่าด้วยการทุจริตย่อมมีการผันแปรไปตามยุคสมัย ในช่วงตลอดหลายศตวรรษที่ผ่านมา ยังมีความแตกต่างกันออกไปตามแต่ละพื้นฐานทางสังคมและวัฒนธรรมด้วย

ในยุคปัจจุบันการทุจริตถือเป็นสิ่งที่ทุกคนต้องยอมรับว่าเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศอย่างแท้จริง การทุจริตได้ฝังรากลึกในสังคมไทยมาเป็นเวลานาน ตั้งแต่ยุคสมัยที่ยังมิได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง อาทิ การปกครองในรูปแบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ที่มีการสร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่างผู้ปกครองและผู้ถูกปกครอง (Vertical Relations) มีการเอื้อเพื่อเอื้อประโยชน์ จนเจือกันในวงญาติ หรือที่เรียกว่าระบบอุปถัมภ์ (The patron-client system) ที่มีการให้ประโยชน์กันทั้งในอำนาจทางการเมือง ตำแหน่งหน้าที่ราชการ ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ และสถานะทางสังคม การทุจริตที่ฝังรากลึกในสังคมนี้มีไม่แค่รูปแบบเดียว แต่มีอยู่หลากหลาย อาทิ การติดสินบน การยกยอก การมีผลประโยชน์ทับซ้อน และพร้อมที่จะมีรูปแบบใหม่ ๆ ขึ้นตลอดเวลา เหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงพื้นฐานทางจิตใจในตัวบุคคลที่ขาดคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรมอันดี อันเป็นผลให้บุคคลแสดงออกถึงพฤติกรรมการกระทำทุจริต โดยไร้ซึ่งความละอายต่อการกระทำของตน ไม่มีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม อีกทั้ง ไม่คำนึงถึงผลของการกระทำทุจริตในระยะยาวที่ไม่เพียงแต่จะส่งผลกระทบต่อองค์การ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียบุคคลใดหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง แต่ยังส่งผลกระทบต่อระยะยาวถึงในระดับประเทศ จะเห็นได้ว่าการมีจิตสำนึก มีพื้นฐานทางจิตใจที่ได้รับการปลูกฝังทางด้านคุณธรรม จริยธรรม และศีลธรรมถือเป็นสิ่งสำคัญที่เป็นเสมือนเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจหรือเครื่องเตือนสติ อันจะทำให้บุคคลเกิดความอายในการกระทำผิดของตน

สาเหตุหลักที่ทำให้การทุจริตยังคงเป็นปัญหาเรื้อรังอยู่ในสังคมไทย เนื่องมาจากสภาพพื้นฐานทางสังคมที่สั่งสมมาและเป็นพื้นฐานสภาพสังคมปัจจุบัน เช่น

- ความสำคัญของพิธีกรรม เนื่องจากชาวตะวันตกที่เข้ามาติดต่อกับเสนาบดีไทยสมัยอยุธยาต่างได้ให้ข้อสังเกตว่า คนไทยให้ความสำคัญแก่พิธีกรรมมาก และดูเหมือนจะให้ความสำคัญแก่สาระที่จะเจรจาขึ้นน้อย สังคมไทยในปัจจุบันก็ให้ความสำคัญแก่พิธีกรรมมากกว่าเนื้อหา สังเกตได้จากในการจัดประชุมสำคัญ ๆ

ของหน่วยงานต่าง ๆ ผู้ดำเนินการอาจให้ความสำคัญแก่ประเด็นที่ว่าแจกันดอกไม้ควรตั้งที่ใด หรือใครควรนั่งที่ได้ จะรับประทานอาหารอะไรและอย่างไร มากกว่าเนื้อหาวาระการประชุมเสียอีก

- ระบบอุปถัมภ์และระบบเครือญาติ ลักษณะเด่นของสังคมไทยคือระบบอุปถัมภ์และระบบเครือญาติ เนื่องจากความคิดหลักในการปกครองของไทยคือ ควบคุมคนเป็นชั้น ๆ ไป ทำให้ทุกคนที่ไม่ใช่ข้าราชการ และลูกข้าราชการมีบรรดาศักดิ์ต้องขึ้นทะเบียนเป็นไพร่หลวงหรือไพร่สมอยู่ในปกครองของเจ้าหมื่น ไพร่สม เป็นไพร่ที่เป็นกำลังของเจ้านายและข้าราชการผู้มีบารมี จึงเท่ากับเข้าอยู่ในอุปถัมภ์ของเจ้าหมื่นทำให้มีผู้คุ้มครอง ส่วนระบบเครือญาติมีความสำคัญเพราะเครือญาติมีส่วนได้ส่วนเสียกับบุคคลในตระกูล ในระบบกฎหมายไทยโบราณ ผู้ใดได้ดีเครือญาติก็มักได้ดีด้วยกัน ตกอับก็ตกอับด้วยกันทั้งหมด เช่น ในการอุทธรณ์ราชบาตร เป็นต้น ระบบอุปถัมภ์ และระบบเครือญาติยังมีอิทธิพลในสังคมไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวงการเมืองและระบบราชการถือเป็นการสืบทอดทางวัฒนธรรมที่เราเข้าใจได้จากการศึกษาพระไอยการต่าง ๆ ในกฎหมายตราสามดวง

- ความเชื่อในไสยศาสตร์และวิญญาณนิยม ความเชื่อในไสยศาสตร์และวิญญาณนิยม ยังเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตของคนไทยทั่วไป ดังเช่น เมื่อต้อง “ต่อพิสูท” หรือ พิสูทความจริงขั้นสุดท้ายเมื่อขาดพยานหลักฐาน และพยานบุคคลที่ชี้ขาดไปทางใดทางหนึ่งได้ คู่ความก็อาจจะเลือกหนทางของไสยศาสตร์เข้ามาเป็นเครื่องช่วยตัดสิน เช่น ดำน้ำลุยเพลิง หรือล้วงตะกั่ว เป็นต้น ดังปรากฏในพระไอยการพิสูทดำน้ำลุยเพลิง แต่คนไทยไม่ไว้วางใจใคร แม้กระทั่งเทวดา เพราะเมื่อเชษฐภคินีเทวดามาเป็นพยานในการพิสูทดำน้ำลุยเพลิง แต่คนไทยไม่ไว้วางใจใคร แม้กระทั่งเทวดา เพราะเมื่อเชษฐภคินีเทวดามาเป็นพยานในการพิสูทแล้ว หากเทวดาล่าเอียงเข้าข้างคู่ความข้างหนึ่งข้างใด ก็มีคำสาปแช่งที่เป็นเงื่อนไขให้เทวดาตกนรกเหมือนกัน

จากสาเหตุหลักของปัญหาการทุจริตทำให้เห็นได้ว่าตามหลักการของรัฐสมัยใหม่ คือ การแยกรัฐ ออกจากตัวบุคคล โดยตัวของบุคคลต้องแยกผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมออกจากกัน คนในสังคม ควรมีค่านิยมยึดผลประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าผลประโยชน์ส่วนตัว และไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายของไทย มีจุดเริ่มต้นจากผลของสนธิสัญญาเบาว์ริง (Bowring Treaty) ในสมัยรัชกาลที่ ๔ และมีรูปแบบของรัฐสมัยใหม่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ จนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง จากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย กล่าวได้ว่าระบบมีการปรับเปลี่ยน แต่วิถีคิด ของคนในสังคมยังไม่ปรับเปลี่ยนกรอบความคิดที่ยึดกับแนวความคิดแบบจารีตที่หยิ่งรากรังลึกในระดับค่านิยม ส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้คนส่วนใหญ่ในสังคมที่ไม่สามารถแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัวจากผลประโยชน์ส่วนรวม นำไปสู่การกระทำอันเป็นการทุจริต ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังที่ยังมีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้นตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมา

การทุจริตคอร์รัปชัน มีนิยามที่สามารถทำความเข้าใจได้ใน ๒ บริบท คือ (๑) ในบริบทสากล โดยพิจารณา ความหมายที่ระบุไว้ใน Black Law Dictionary คอร์รัปชัน หมายถึง การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อันเป็นการกระทำที่ชั่วช้าและฉ้อโกง โดยเจตนาที่จะหลีกเลี่ยงกฎหมาย รวมทั้งการกระทำที่ขัดต่อตำแหน่งหน้าที่ สิทธิของผู้อื่น ขณะที่องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ให้ความหมาย ทุจริตคอร์รัปชันว่าหมายถึง การใช้อำนาจที่ได้รับความไว้วางใจในทางที่ผิด (Abuse of Entrusted Power) เพื่อประโยชน์ส่วนบุคคล ซึ่งครอบคลุมทั้งภาครัฐและเอกชน และ (๒) ในบริบทของสังคมไทย โดยพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ หน้า ๕๔๓ ระบุว่า การทุจริต หมายถึง ความประพฤติชั่ว คดโกง ฉ้อโกง ขณะที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ระบุว่า คอร์รัปชัน มาจากภาษาละตินคือ Corruptere ซึ่งมาจาก ๒ คำ คือ To Ruin-Com (Together) + Rumpere (To break) เมื่อรวมกันแล้วหมายถึง การทำลาย หรือการละเมิดจริยธรรม หรือธรรมเนียมในการบริหารงานของเจ้าหน้าที่รัฐ ซึ่งรวมถึงพฤติกรรมที่ไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย ทำน้อยกว่าหรือไม่ดีเท่าที่กฎหมายระบุไว้ หรือแม้แต่ทำตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย แต่ใช้วิธีการ ผิดกฎหมาย นอกจากนี้ Cressey (1970) เสนอทฤษฎีสัมผัสเหลี่ยมของการทุจริตคอร์รัปชัน (Fraud Theory) โดยกล่าวว่า การทุจริตคอร์รัปชันจะเกิดขึ้นได้สูงในภาวะที่มีปัจจัยเสี่ยง ๓ ด้าน ดังนี้

๑. แรงกดดันหรือแรงจูงใจ (Pressure or Incentive) กล่าวคือ แรงกดดันอันเกิดจากการปฏิบัติงาน การกำหนดเป้าหมายหรือบทลงโทษ เป็นเงื่อนไขให้ผู้ที่ถูกกดดันพยายามหาวิธีที่จะให้ตัวเองไปถึงเป้าหมาย เพื่อพ้นจากการถูกลงโทษผ่านการทุจริตคอร์รัปชัน ขณะเดียวกันแรงจูงใจส่วนตัว อาทิ ความต้องการทางการเงิน ความปรารถนาในตำแหน่ง หรืออุปนิสัยที่สุรุ่ยสุร่ายจนเป็นเหตุให้ใช้จ่ายเกินกำลังความสามารถ ก็เป็นเหตุให้ใช้การทุจริตคอร์รัปชันเพื่อเติมเต็มสิ่งที่ต้องการเหล่านั้น

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ก่อให้เกิดการทุจริตในประเทศไทย ด้วยการวิเคราะห์ผ่านทฤษฎีสามเหลี่ยมของการทุจริตคอร์รัปชัน (Fraud Theory) ในประเด็นแรงกดดันหรือแรงจูงใจ (Pressure or Incentive) พบว่า ระบบราชการไทยซึ่งถูกครอบงำด้วยระบบอาวุโสและมีสายลำดับชั้นที่ชัดเจน ได้ก่อผลให้เกิดแรงบังคับจากข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ต่อข้าราชการชั้นผู้น้อย ให้ทำตามคำสั่งเพื่อบรรลุเป้าหมาย จนบางครั้งก็นำมาสู่สถานการณ์เลือกทุจริตคอร์รัปชันเพื่อให้ตนบรรลุเป้าหมายและพ้นโทษจากผู้บังคับบัญชา ขณะที่แรงของแรงจูงใจนั้น อาจจะมีได้หลากหลาย แต่หากพิจารณาแรงจูงใจเรื่องเงิน กล่าวได้ว่าค่าแรงที่ค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับค่าครองชีพ ทำให้เกิดความต้องการเงินมากขึ้น หรือตำแหน่งที่ดีขึ้น เช่นนั้นการทุจริตคอร์รัปชันจึงเป็นทางเลือกหนึ่งที่คนจำนวนไม่น้อยเลือกใช้เพื่อนำพาตนเองให้สำเร็จในสิ่งที่ปรารถนา ซึ่งทั้งแรงกดดันและแรงจูงใจนี้อาจจะเห็นได้จากหน่วยงานที่เป็นองค์กรภาคสังคมและภาคธุรกิจ ได้มีการร่วมมือกันทุจริตคอร์รัปชัน และมีความประพฤตินิยมขอร่วมกับเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ เนื่องจากเกรงกลัวต่ออำนาจและการสูญเสียผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต

๒. การมีโอกาสในการกระทำผิด (Opportunity) กล่าวคือ ในมุมแรกนั้นผู้ทุจริตมีโอกาสในการทุจริตคอร์รัปชัน อันอาจเกิดจากระบบการตรวจสอบการทุจริตภายในองค์กรที่ขาดประสิทธิภาพไม่สามารถตอบสนองได้ทันเวลา หรือระเบียบกฎหมายที่มีรอยร้าว เป็นผลให้ผู้ทุจริตฉวยโอกาสในการกระทำการทุจริตอย่างไม่เกรงกลัว และอีกมุมหนึ่งคือ ผู้ทุจริตมีโอกาสที่เอื้อต่อการปกปิดการทุจริต อันอาจเกิดจากความสามารถในการบร้งรอยการทุจริตคอร์รัปชัน

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ก่อให้เกิดการทุจริตในประเทศไทย ด้วยการวิเคราะห์ผ่านทฤษฎีสามเหลี่ยมของการทุจริตคอร์รัปชัน (Fraud Theory) ประเด็นการมีโอกาสในการกระทำผิด (Opportunity) พบว่า ระบบบริหารจัดการ โดยเฉพาะการบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิภาพ กระบวนการยุติธรรมไม่มีมาตรฐาน ระบบธรรมาภิบาลขององค์กรภาครัฐอ่อนแอ และกระบวนการตรวจสอบไม่โปร่งใส ส่วนกฎระเบียบและข้อบังคับของข้าราชการพลเรือนก็ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงานจริง รวมทั้งการละเว้น ละเลย และเพิกเฉยต่อการกระทำผิด ทั้งนี้เนื่องจากการพิจารณาเข้าข้างประโยชน์ส่วนตัวและพวกพ้องมากกว่าการคำนึงถึงการแก้ไขปัญหาและความเดือดร้อนที่ประชาชนและสังคมได้รับ เหล่านี้ล้วนเป็นรอยร้าวของระบบอันเป็นโอกาสให้คนในระบบเองใช้เป็นช่องทางในการทุจริตคอร์รัปชัน นอกจากนี้ การที่สังคมไทยติดอยู่กับแนวคิดเน้นพึ่งคนดีมาปกครอง โดยประชาชนวงกว้างไม่ต้องมีบทบาท คำถามเกิดขึ้นตามมาว่าใครเป็นผู้กำหนดว่าคนแบบไหนคือคนดี ใครไม่ดี ดีเพื่อใคร และใครจะตรวจสอบกำกับคนดี ก็เป็นเหตุให้อำนาจผูกขาดสามารถคอร์รัปชันได้อย่างสุด ๆ หากการเมืองของคนดีไม่มีระบบตรวจสอบประชาชนไม่มีส่วนร่วมอย่างจริงจังก็ไม่มีความหมายอะไร

๓. การมีข้ออ้าง หรือการใช้เหตุผล (Rational) ที่ทำให้ผู้ทุจริตคอร์รัปชันรู้สึกดีขึ้น เช่น การอ้างถึงความจำเป็น การอ้างว่าเป็นธรรมเนียมหรือประเพณีที่ต้องกระทำ เห็นว่าใคร ๆ ก็ทำกัน หรืออ้างว่าเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เช่น การตกแต่งตัวเลขการเงินให้มีกำไร เพื่อมิให้กิจการล้มละลาย เป็นต้น

เมื่อพิจารณาปัจจัยที่ก่อให้เกิดการทุจริตในประเทศไทย ด้วยการวิเคราะห์ผ่านทฤษฎีสามเหลี่ยมของการทุจริตคอร์รัปชัน (Fraud Theory) ประเด็นการมีข้ออ้าง หรือการใช้เหตุผล (Rational) พบว่า การทุจริตซึ่งถูกทำให้กลายเป็นวัฒนธรรมด้านมืดของสังคมไทยผ่านการเลียนแบบ หรือส่งทอดกันในระบบ ได้ก่อผลให้ผู้ทุจริตคอร์รัปชันอ้างว่าสิ่งที่ตนทำนั้นคนรุ่นก่อน ๆ หรือคนอื่น ๆ ในสังคมก็ทำกัน บางคนเห็นว่าคอร์รัปชัน

ไม่เป็นปัญหา บางคนเห็นว่าเป็นปัญหาเพราะสร้างความเสียหายต่อสาธารณะ เส้นแบ่งระหว่างเรื่องส่วนตัว กับเรื่องสาธารณะเลือนลางมากขึ้น ความสับสนนี้เองเป็นเหตุให้ยากที่จะปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันให้หมดสิ้นไป

ในประเทศไทยมีอาชีพต่าง ๆ มากมาย สุดแท้แต่บุคคลที่จะเลือกว่าอาชีพใดจะเหมาะสม ตามความชอบ ความถนัดหรือความฝันของแต่ละบุคคล และมีโอกาสอาชีพหนึ่งซึ่งคนในสังคมส่วนใหญ่ให้การยอมรับและมีผู้คนมากมาย พยายามฟันฝ่าให้ตนได้รับโอกาสเข้ามาสู่อาชีพนี้ อาชีพนั้น คือ **“เจ้าพนักงานของรัฐ”**

เจ้าพนักงานของรัฐ เป็นอาชีพที่มีหลักการพื้นฐานคือบริการประชาชน โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานของรัฐ โดยปกติจะได้รับค่าตอบแทน (Compensation) ที่รัฐจ่ายให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งอาจอยู่ในรูปตัวเงินหรือมีใช้ตัวเงิน เช่น เงินเดือนพื้นฐาน (Base Salary) ค่าตอบแทนลักษณะอื่น ๆ (Allowance) สวัสดิการและประโยชน์เกื้อกูล (Benefit / Fringe Benefit) ค่าตอบแทนลักษณะอื่น ๆ (Allowance) หรือบางหน่วยงาน อาจได้รับเงินรางวัลประจำปี (Bonus) ซึ่งการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดข้างต้นนั้น เจ้าพนักงานของรัฐ มีสิทธิโดยชอบธรรมที่จะได้รับ เพราะเป็นการรับตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายให้เจ้าพนักงานของรัฐสามารถรับได้

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอีกรูปแบบหนึ่งในระบบราชการไทย ซึ่งเกิดขึ้นมาอย่างยาวนาน ตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการรับในรูปแบบ **“สินน้ำใจ”** หรือ **“สินบน”** ซึ่งการรับในลักษณะนี้ เมื่อรับมาแล้วย่อมส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐเกิดความเอนเอียง ไม่เป็นไปตามระเบียบ กฎหมายที่กำหนด เป็นประตุนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชันก่อให้เกิดความเสียหาย ไม่ว่าจะเป็งบประมาณ ของประเทศที่ต้องสูญสูญเสียไป ความไว้วางใจของคนในสังคม ตลอดจนภาพลักษณ์ของประเทศ

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ได้ให้ความหมายของคำว่า **“สินน้ำใจ”** และ **“สินบน”** ไว้ดังนี้
สินน้ำใจ คือ เงินหรือทรัพย์สินที่ให้เป็นการตอบแทน

สินบน คือ ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการหรือไม่กระทำการ อย่างไม่เป็นธรรม ไม่ว่าจะการนั้นชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่

แม้ว่า **สินน้ำใจ** จะเป็นการให้โดยมีพื้นฐานในลักษณะความมีน้ำใจไมตรี ความประทับใจ ความเมตตา ที่มีต่อกันระหว่างผู้ให้กับผู้รับ โดยลักษณะทั่วไปของ **“ผู้รับ”** เมื่อได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดมาแล้ว ก็จะเกิดความรักใคร่พอใจหรือเกิดความเกรงใจต่อ **“ผู้ให้”** และเมื่อคราวที่ **“ผู้รับ”** ต้องตอบแทนบุญคุณ ก็ยากที่จะปฏิเสธ ยิ่งไปกว่านั้นถ้าการให้เป็นการให้ที่แอบแฝงโดยหวังประโยชน์ หรือผลตอบแทน จากการที่เจ้าพนักงานของรัฐจะต้องกระทำหรือไม่กระทำการใด ๆ ในตำแหน่ง ไม่ว่าจะการนั้นจะชอบหรือไม่ชอบ ด้วยหน้าที่ด้วยแล้ว เช่นนี้ การรับ **“สินน้ำใจ”** อาจกลายเป็นการ **“การรับสินบน”** ไปในที่สุด

เมื่อพิจารณาถึงความรุนแรงของ **“สินบน”** หรือ **“สินน้ำใจ”** ของระบบราชการไทย พบว่า เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๐ นิตยสาร Forbes ได้เปิดเผยผลการศึกษาระดับเงินใต้โต๊ะของเจ้าพนักงานของรัฐ ในเอเชียขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ หรือ “Transparency International” หรือ TI เป็นเวลา ๑๘ เดือน พบว่า เจ้าพนักงานของรัฐไทยรับเงินใต้โต๊ะเป็นอันดับ ๓ (ร้อยละ ๔๑) รองจากอินเดีย (ร้อยละ ๖๙) และเวียดนาม (ร้อยละ ๖๕)

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ดำเนินการสำรวจดัชนี การจ่ายสินบน (Barometer) จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๑๖๒,๑๓๖ คน จากประเทศต่าง ๆ ๑๑๙ ประเทศ ระหว่างเดือนมีนาคม ๒๕๕๗ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๖๐ โดยผลการสำรวจ มีสาระสำคัญดังนี้

ภาพรวม ประเทศไทยเป็นประเทศอันดับ ๑ ที่ประชาชนเห็นว่าหน่วยงานภาครัฐ มีความจริงจัง ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริต โดยมีสัดส่วนระดับคะแนนอยู่ที่ร้อยละ ๗๒ รองลงมาเป็นอินโดนีเซีย ที่คะแนนร้อยละ ๖๔ อันดับสาม คือ ฮอนดูรัส ที่คะแนนร้อยละ ๕๕ สำหรับประเทศที่ประชาชนเห็นว่า หน่วยงานภาครัฐไม่มีความจริงจังในการแก้ไขปัญหาการทุจริตสูงสุด คือ เยเมน ร้อยละ ๙๑ อันดับที่สอง คือ มาดากัสการ์ ร้อยละ ๙๐ และอันดับที่สาม คือ ยูเครน ร้อยละ ๘๗

การประเมินผลการจ่ายสินบนของประชาชนให้กับแต่ละหน่วยงานของรัฐ

จากการสำรวจการจ่ายเงินสินบนให้กับหน่วยงานของรัฐ ซึ่งในกรณีของประเทศที่อยู่ในกลุ่มประเทศ โชนเอเชียแปซิฟิก ได้มีการถูกกำหนดการให้สินบนใน ๖ เรื่อง ในรอบ ๑๒ เดือนที่ผ่านมา คือ การศึกษา การรักษาพยาบาล การออกบัตรประจำตัวประชาชน สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน (ประปา / ไฟฟ้า) ตำรวจ และศาล โดยประเทศไทยมีระดับคะแนน ดังนี้ (เปรียบเทียบกับประเทศต่าง ๆ)

ประเทศ	การศึกษา (ร้อยละ)	การรักษา พยาบาล (ร้อยละ)	การออกบัตร ประจำตัว ประชาชน (ร้อยละ)	สาธารณูปโภค ขั้นพื้นฐาน (ประปา / ไฟฟ้า) (ร้อยละ)	ตำรวจ (ร้อยละ)	ศาล (ร้อยละ)
ประเทศไทย	๓๕	-	๑๗	๐	๔๖	-
ฮ่องกง	๒	๒	๐	*	๐	-
ไต้หวัน	๘	๕	๐	๖	๑	๑
จีน	๒๙	๑๘	๑๖	-	๒๐	๒๐
อินเดีย	๕๘	๕๙	๕๙	๕๓	๕๕	๔๕
มาเลเซีย	๑๐	๑๐	๙	๖	๑๓	๕

สัดส่วนการจ่ายสินบนของประชาชน จากผลการสำรวจพบว่า สัดส่วนประชาชนที่เคยจ่ายสินบน คิดเป็น ๑ ใน ๔ ของจำนวนประชากรกว่า ๙๐๐ ล้านคนในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก ที่เข้าถึงสวัสดิการขั้นพื้นฐาน โดยประชาชนที่มีอายุน้อยกว่า ๓๕ ปี เป็นสัดส่วนประชาชนที่เคยจ่ายสินบนมากที่สุดที่ร้อยละ ๓๔ สัดส่วนประชาชนที่จ่ายสินบนระหว่างเพศหญิงและเพศชาย มีระดับใกล้เคียงกัน ที่เพศชาย ร้อยละ ๓๐ เพศหญิง ร้อยละ ๒๗ ขณะที่ในส่วนของประเทศไทย มีสัดส่วนที่คนรวยต้องจ่ายสินบนน้อยกว่าคนจน ที่ร้อยละ ๓๔ ต่อร้อยละ ๔๖

จากปัญหาการทุจริตดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลไทยและภาคีองค์กรทุกภาคส่วนของประเทศจึงได้ กำหนดวาระดังกล่าวบรรจุในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนการแก้ไขและพัฒนาประเทศให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตามกรอบ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยมีเป้าหมายสำคัญ คือ การที่ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต ตลอดจนกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายของร้อยละของประชาชนที่มีวัฒนธรรม ค่านิยมสุจริตมีทัศนคติ และพฤติกรรมในการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งเป็นการสะท้อนถึงความพยายามในเชิงนโยบาย และยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่สร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ให้แก่ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และทุกภาคส่วนของสังคม พร้อมทั้งพัฒนาความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจของประชาชน รวมถึงการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ตลอดจนสนับสนุนการสร้างค่านิยมของสังคมให้ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตและถูกต้องชอบธรรม โดยยกประเด็น เชิงคุณธรรมจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สุจริต เป็นประเด็นที่มีความสำคัญอย่างยิ่งและสมควรได้รับการปลูกฝัง ทุกช่วงวัยตั้งแต่ปฐมวัยจนถึงปัจฉิมวัย ด้วยวิธีการสร้างความตระหนักรู้ การปลูกฝังจิตสำนึก

เดือนเมษายน ๒๕๖๑ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทยได้เปิดเผย “ผลกระทบของสถานการณ์การทุจริตคอร์รัปชันไทย” ด้านงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๑ สรุปไว้ว่า ถ้าสามารถลดการรับสินบนได้ร้อยละ ๑ จะส่งผลให้มูลค่าที่สูญเสียจากการทุจริตลดลง ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งหมายความว่าถ้าลดสินบนได้ทั้งหมดหรือร้อยละ ๑๐๐ จะส่งผลให้มูลค่าที่สูญเสียจากการทุจริตลดลง ๑ ล้านล้านบาท ซึ่งเท่ากับ ๑ ใน ๓ ของงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (๓ ล้านล้านบาท) แน่นนอนว่าเงินจำนวนมหาศาล ซึ่งเป็นเงินของประชาชนผู้เสียภาษีที่ต้องสูญเสียไปนี้ สามารถนำไปสร้างความเจริญให้ประเทศชาติได้อย่างมากมาย

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ องค์การเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) เปิดเผยรายงาน “ปรอทวัดคอร์รัปชันโลก ๒๐๒๐ (Global Barometer 2020 : GCB) ซึ่งเป็นข้อมูลการสำรวจความเห็นและประสบการณ์ของประชาชนในประเทศภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก พบว่า ประเทศส่วนใหญ่ล้วนประสบปัญหาคอร์รัปชันที่รุนแรงและซับซ้อนมากขึ้นจนยากที่จะควบคุมได้

ในการสำรวจเดียวกันนี้เมื่อสามปีที่ผ่านมา (ปี ค.ศ. ๒๐๑๗) ในภาพรวมไทยมีแนวโน้มที่ดีที่สุดในภูมิภาค แต่การสำรวจครั้งนี้ ทุกประเด็นกลับพลิกตกต่ำลงจนน่าเป็นห่วง โดยมีข้อมูลสำคัญของประเทศไทยเปรียบเทียบกับ ๖ ประเทศอาเซียนที่สำรวจ ดังนี้

๑. คอร์รัปชันเพิ่มมากขึ้นในรอบปีที่ผ่านมา ประเทศไทยสูงสุด ร้อยละ ๕๕ (สำรวจครั้งก่อนร้อยละ ๑๔) อินโดนีเซีย ร้อยละ ๔๙ และมาเลเซีย ร้อยละ ๓๙ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ ๖๑

๒. ประสิทธิภาพในการจัดการปัญหาคอร์รัปชันของรัฐบาล ประเทศไทยต่ำสุด ร้อยละ ๒๖ อินโดนีเซีย ร้อยละ ๖๖ มาเลเซีย ร้อยละ ๖๗ และ กัมพูชา ร้อยละ ๗๙ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ ๖๑

๓. ความเชื่อมั่นต่อรัฐบาล ตำรวจ ศาล ปรากฏว่าคนไทย “ไม่เชื่อมั่น” รัฐบาลในการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน ร้อยละ ๗๑ ตำรวจ ร้อยละ ๕๙ และศาล ร้อยละ ๔๐ ซึ่งเป็นคะแนนที่สูงกว่าทุกประเทศที่สำรวจ

๔. หน่วยปราบปรามคอร์รัปชันของรัฐทำงานได้ดี ประเทศไทย ได้ร้อยละ ๓๔ (เป็นประเทศเดียวที่สอบตก) เวียดนาม ได้ร้อยละ ๕๘ พม่า สูงสุดได้ร้อยละ ๙๔ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ ๖๓

๕. มีการซื้อสิทธิ์ขายเสียงเลือกตั้ง ประเทศไทยสูงสุดร้อยละ ๒๘ เท่ากับฟิลิปปินส์และอินโดนีเซีย โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ ๑๔

๖. ประชาชนที่เชื่อว่า “ประชาชนสามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงเพื่อเอาชนะคอร์รัปชันได้” พม่า ร้อยละ ๘๔ ฟิลิปปินส์ ๗๘ ประเทศไทย ร้อยละ ๖๕ (การสำรวจครั้งก่อนได้ร้อยละ ๗๒) อินโดนีเซีย ร้อยละ ๕๙ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ ๖๒

Thailand : Bribery and Personal Connection Rates

	Bribery	Personal Connection
Public School	21	23
Public Clinics and Health Centres	10	15
Identity Documents	16	20
Utilities	25	32
Police	47	37
Courts*	-	-

* The contact rate for courts was too low to generalize for the entire population.

กรณีของประเทศที่อยู่ในกลุ่มประเทศอาเซียน เอเชีย ได้มีการถูกกำหนดการให้สินบนใน ๖ เรื่อง ในรอบ ๑๒ เดือนที่ผ่านมา คือ การศึกษา การรักษาพยาบาล การออกบัตรประจำตัวประชาชน สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน (ประปา / ไฟฟ้า) ตำรวจ และศาล สำหรับประเทศไทยพบว่า ตำรวจมีการรับสินบนมากที่สุด ร้อยละ ๔๗ รองลงมาคือสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน ร้อยละ ๒๕ การศึกษา ร้อยละ ๒๑ การออกบัตรประจำตัวประชาชน ร้อยละ ๑๖ และการรักษาพยาบาล ร้อยละ ๑๐

ยังมีคำถามอื่นในการสำรวจ เช่น การจ่ายสินบนให้เจ้าพนักงานของรัฐ เมื่อประชาชนไปติดต่อ หรือมีเรื่องเกี่ยวข้องกับสินบนกับการคุกคามทางเพศ (Sextortion) ผลกระทบที่ประชาชนได้รับจากคอร์รัปชัน เป็นต้น

จากข้อมูลดังกล่าว ประเมินได้ว่าในสายตาของคนไทย “สถานการณ์คอร์รัปชันเลวร้ายลงมาก” จากปัจจัยสำคัญคือ สภาพการเมือง บุคลากรทางการเมือง และความไม่จริงใจในการแก้ไขปัญหา จนส่งผลร้ายแรงทำให้ประชาชนสูญเสียความเชื่อมั่นต่อสถาบันและองค์กรสำคัญของรัฐ

มีข้อสังเกตว่า สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (Covid-19) ทำให้การสำรวจเกิดอุปสรรคบางประการตามที่คุณสำรวจแจ้งไว้ในท้ายรายงาน (Endnote) เช่น การเก็บข้อมูลในประเทศเวียดนาม องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) ให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาว่า

๑. เร่งสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเข้มแข็งด้วยการณรงค์ สร้างช่องทางการร้องเรียน และการตรวจสอบ มีกฎหมายรองรับและคุ้มครองประชาชน สื่อมวลชนและภาคประชาสังคม
๒. สร้างความมั่นใจว่าประชาชนมีสิทธิเข้าถึงข้อมูลสาธารณะในครอบครองของราชการได้อย่างเสรี
๓. ยกระดับความซื่อตรงในทุกกิจกรรมทางการเมือง ขจัดการซื้อสิทธิ์ขายเสียงในการเลือกตั้ง
๔. ป้องกันการติดสินบนและเอื้อประโยชน์พวกพ้องในการเข้าถึงบริการของรัฐ โดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการให้บริการประชาชน เพื่อความรวดเร็ว ชัดเจน ลดขั้นตอน ลดการใช้ดุลยพินิจ ดูแลเจ้าหน้าที่ให้มีรายได้จากรัฐอย่างเหมาะสม
๕. ป้องกันพวกจ้องฉกฉวยทรัพยากรรัฐ กลุ่มธุรกิจการเมือง การครอบงำอำนาจรัฐ โดยวางกลไกเพื่อความโปร่งใสตรวจสอบได้เกี่ยวกับต้นทุนการเลือกตั้งและกิจกรรมทางการเมือง กฎหมายที่ครอบคลุมพอที่จะป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนและผลประโยชน์โดยมิชอบ
๖. เร่งแก้ปัญหาคอร์รัปชันที่เป็นผลมาจากการคอร์รัปชัน
๗. ตอกย้ำความเป็นอิสระของหน่วยงานต่อต้านคอร์รัปชันภาครัฐ ให้ได้มาตรฐาน

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ ได้เห็นชอบแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายโดยรวมให้ประเทศไทยมีระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) อยู่ใน ๒๐ อันดับแรกของโลกในปี ๒๕๗๕ มีมาตรการควบคุม กำกับ ติดตาม การบริหารจัดการของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภาครัฐให้ประชาชนสามารถเข้าถึงและตรวจสอบได้ ยกย่องการบังคับใช้มาตรการทางวินัย มาตรการทางปกครอง ปรับปรุงประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายในกระบวนการยุติธรรม และมีกลไกที่เหมาะสมในการประสานงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับนโยบายยุทธศาสตร์ และการขับเคลื่อนนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อให้ประเทศไทยปลอดทุจริต โดยในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) ได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินกิจกรรมที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยยะสำคัญ (Big Rock) เพื่อให้เกิดการปฏิรูปประเทศ มีผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรมภายใต้ระยะเวลาการดำเนินการปฏิรูปประเทศที่ยังคงเหลือตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดว่าการปฏิรูปประเทศคาดหวังว่าจะบรรลุผลใน ๕ ปี ทั้งนี้ มีกิจกรรมปฏิรูปที่สำคัญในกิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ การพัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์

ในเป้าหมายที่ ๑ ข้อ ๑.๑ ให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยประกาศตนเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ดังนั้น หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยประกาศตนเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ดังนั้น หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการให้ “เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่”

๑.๒ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ทราบผลการปฏิบัติตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รอบ ๑๒ เดือน

๒. เพื่อเป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขทั้งราชการบริหารส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนภูมิภาค จากการปฏิบัติตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่

แนวทางตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่

๒.๑ แนวคิด

องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International : TI) กำหนดให้ “การรับสินบนน้ำใจ” เป็นกลุ่ม “ประพฤติมิชอบ” (Misconduct) เป็นการคอร์รัปชันรูปแบบหนึ่งที่ต้อง “ขจัด” ให้หมดไป โดยประเทศต่าง ๆ มักจะกำหนดมาตรการการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ของเจ้าพนักงานของรัฐ ซึ่งมี ๓ แนวคิดหลัก ๆ คือ

แนวคิดแรก ไม่ห้ามการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด แต่ต้องเปิดเผยการรับประโยชน์ในรอบปี ต่อสาธารณะ เพื่อให้ประชาชนตรวจสอบ เช่น การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของประธานาธิบดีสาธารณรัฐฝรั่งเศส

แนวคิดที่สอง กำหนดวงเงินที่สามารถรับได้ตามปกติประเพณีนิยม ได้แก่ การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ และธรรมจรรยา ซึ่งหมายถึงการรับจากญาติตามฐานานุรูป

แนวคิดที่สาม ห้ามรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณเป็นเงินได้ทุกชนิด หรือ No Gift Policy ตามหลักคิดที่ว่า เจ้าพนักงานของรัฐมีหน้าที่บริการประชาชนและมีรายได้จากภาษีที่ประชาชนให้แล้ว จึงไม่ควรรับประโยชน์ใด ๆ อีก

ปัจจุบันประเทศไทยใช้แนวคิดที่สอง โดยบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต เป็นการห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด ยกเว้น ๓ กรณี คือ

กรณีแรก ทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

กรณีที่สอง เป็นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติ ที่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมจรรยาตามฐานานุรูป

กรณีที่สาม การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ช. กำหนด ซึ่งตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

การปฏิบัติตนของเจ้าพนักงานของรัฐเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินและประโยชน์อื่นใด จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจ ไตร่ตรอง แยกแยะ และตระหนักอยู่เสมอในการดำรงตนขณะเป็นเจ้าพนักงานของรัฐ (รวมถึงผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นพนักงานของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วย) จึงขอเสนอแนวคิดเพื่อใช้ยึดถือเป็นหลักในการปฏิบัติตนของเจ้าพนักงานของรัฐให้เกิดขึ้นในตน แบ่งออกเป็น ๔ ข้อ ดังนี้

๑. รู้ตนเอง (Know Yourself)

มีคำกล่าวที่ว่า “ไม่มีชัยชนะใดที่ยิ่งใหญ่ไปกว่าการชนะใจตนเอง” หากท่านเข้าใจตนเอง รู้จักอุปนิสัยใจคอตนเองและคิดทำในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ก็เปรียบเสมือนท่านมีภูมิคุ้มกันความคิดจิตใจที่จะทำสิ่งต่าง ๆ และยิ่งไปกว่านั้น หากท่านยึดหลักคิดในการแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับประโยชน์ส่วนรวมไม่รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ขัดต่อหลักกฎหมาย ตลอดจนการปฏิบัติและตัดสินใจที่ยึดถือความถูกต้องมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยแล้ว แน่ใจว่าชีวิตราชการของท่านจะพบแต่ความสุขประสบความสำเร็จได้อย่างไม่ยากเย็นนัก

๒. รู้หน้าที่ (Know the Duty)

คำว่า “หน้าที่” ตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ หมายถึง “กิจที่ต้องทำด้วยความรับผิดชอบ” จึงอาจกล่าวได้ว่า “หน้าที่” มาพร้อมกับ “ความรับผิดชอบ” ท่านควรรู้และเข้าใจหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเอง ของเพื่อนร่วมงาน ของผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชา เมื่อท่านเป็นเจ้าพนักงานของรัฐและจำเป็นต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ ควรปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบขอบเขตและต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตน

๓. รู้กฎหมาย (Know the Law)

มาตรา ๓ วรรคสอง แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ บัญญัติไว้ว่า รัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ และหน่วยงานของรัฐ ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และหลักนิติธรรม เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติและความผาสุกของประชาชนโดยรวม

มาตรา ๘๒ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนสามัญ ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบของทางราชการ มติของคณะรัฐมนตรี นโยบายของรัฐบาล และปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

ข้อความข้างต้นย้ำให้เห็นถึงหลักการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องยึดถือหลักกฎหมายในการปฏิบัติหน้าที่ จึงปฏิเสธไม่ได้ว่าเจ้าพนักงานของรัฐต้องรู้และเข้าใจกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของตน ตลอดจนค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

๔. รู้ปัญหาและแนวทางการแก้ไข (Know the Problem and Solutions)

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด และการรับสินบนของเจ้าพนักงานของรัฐ เป็นหนึ่งในรูปแบบของการทุจริตที่ยังพบเห็นกันอยู่มากในปัจจุบัน ซึ่งหากจะทำให้ปัญหานี้ลดน้อยลงหรือหมดไปจากสังคม คงต้องวิเคราะห์หาคำตอบของเหตุปัจจัยว่าทำไมวงจรการทุจริตลักษณะนี้ยังคงดำเนินอยู่ได้

ปัญหาบางเรื่องเราสามารถหาแนวทางการแก้ไขปัญหาได้เสร็จเด็ดขาดโดยทันที แต่บางปัญหาอาจต้องใช้เวลาในการค้นหาแนวทางการแก้ไข ซึ่งคำตอบหรือแนวทางที่ได้ก็ต้องการการพิสูจน์ว่าเป็นคำตอบที่ใช่เป็นคำตอบที่ถูกต้อง น่าเชื่อถือ และสามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไปได้

๒.๒ การให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด

สำนักนายกรัฐมนตรีได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อเป็นการเสริมสร้างค่านิยมให้เกิดการประหยัด มิให้มีการเบียดเบียนข้าราชการโดยไม่จำเป็น และสร้างทัศนคติที่ไม่ถูกต้อง ทั้งยังเป็นช่องทางให้เกิดการประพฤติมิชอบอื่น ๆ ประกอบกับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และจำนวนที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ จะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาได้ ฉะนั้น จึงสมควรรวบรวมมาตรการเหล่านั้นและกำหนด เป็นหลักเกณฑ์การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการให้ของขวัญและรับของขวัญเป็นการถาวร มีมาตรฐานเดียวกัน มีความชัดเจนเพื่อเสริมมาตรการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติให้เป็นผลอย่างจริงจัง

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าพนักงานของรัฐ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในการรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาและตามกฎหมายมาตรา ๑๒๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันควรได้ ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์ในประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยได้นิยามความหมาย ดังนี้

ของขวัญ หมายถึง เงินหรือทรัพย์สินที่ให้แก่กันเพื่ออวยชัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนาหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการ หรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตั๋ว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของไว้ในภายหลัง

ทรัพย์สิน หมายถึง ทรัพย์สินตามประมวลแพ่งและพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงทรัพย์สินดิจิทัล ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลด้วย

ปกติประเพณีนิยม หมายถึง เทศกาลหรือวันสำคัญซึ่งอาจมีการให้ของขวัญกัน และให้หมายความรวมถึง โอกาสในการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ความช่วยเหลือ ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

หน่วยงานของรัฐ หมายถึง กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยงาน ที่อยู่ในกำกับดูแลของฝ่ายบริหาร ทั้งในราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

เจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายถึง ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ

ผู้บังคับบัญชา หมายถึง ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยงานที่แบ่งเป็นการภายในของหน่วยงานของรัฐ และผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงกว่าและได้รับมอบหมายให้อำนาจบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลด้วย

บุคคลในครอบครัว หมายถึง คู่สมรส บุคคลซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส อันถือว่าเป็นคู่สมรส ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้ บุตร บุตรบุญธรรม ผู้รับบุตรบุญธรรม ปิตามารดา และพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือร่วมมารดาเดียวกัน

๒.๒.๑ หลักเกณฑ์การให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลในครอบครัว จะให้ของขวัญแก่ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันมิได้ เว้นแต่เป็นการให้ตามปกติประเพณีนิยม ซึ่งมีราคาหรือมูลค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท จากผู้ให้แต่ละคนและแต่ละโอกาส หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้

(๒) เจ้าหน้าที่ของรัฐจะทำการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดเพื่อมอบให้หรือจัดหาของขวัญให้ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชามิได้

(๓) ผู้บังคับบัญชาจะยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลในครอบครัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้อยู่ในบังคับบัญชามิได้ เว้นแต่เป็นการให้ตามปกติประเพณีนิยม ซึ่งมีราคาหรือมูลค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท จากผู้ให้แต่ละคนและแต่ละโอกาส หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้

(๔) เจ้าหน้าที่ของรัฐจะยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลในครอบครัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้อยู่ในบังคับบัญชามิได้ เว้นแต่เป็นการให้ตามปกติประเพณีนิยม ซึ่งมีราคาหรือมูลค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท จากผู้ให้แต่ละคนและแต่ละโอกาส หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้

(๕) ผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่จากผู้ที่เกี่ยวข้องมิได้ เว้นแต่เป็นการให้ตามปกติประเพณีนิยม ซึ่งมีราคาหรือมูลค่าไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท จากผู้ให้แต่ละคนและแต่ละโอกาส หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้

(๖) ในกรณีที่บุคคลในครอบครัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญแล้ว เจ้าหน้าที่ของรัฐมาทราบในภายหลังว่าเป็นการรับของขวัญโดยฝ่าฝืนระเบียบนี้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบันทึกรายงานรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับของขวัญนั้นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับบัญชาภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้ทราบ

อ้างอิง : ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕

หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ของเจ้าพนักงานของรัฐ ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ และให้ใช้บังคับกับผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วไม่ถึงสองปีด้วย

๒.๒.๒ เจ้าพนักงานของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใดซึ่งมิใช่ญาติ ที่มีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาส ไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท

(๒) ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

๒.๒.๓ การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมีราคาหรือมีมูลค่าเกิน ๓,๐๐๐ บาท

(๑) กรณีเจ้าพนักงานของรัฐได้รับมาโดยมีความจำเป็นอย่างอื่นที่ต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรีมิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นต่อหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัด ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับสิ่งนั้นไว้ เพื่อให้วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่

(๒) กรณีที่หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัด มีคำสั่งว่าไม่สมควรรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดดังกล่าว ก็ให้คืนทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นแก่ผู้ให้โดยทันที ในกรณีที่ไม่สามารถคืนให้ได้ ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดดังกล่าวให้เป็นสิทธิของหน่วยงานที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยเร็ว

(๓) เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ (๒) แล้ว ให้ถือว่าเจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่เคยได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดดังกล่าว

๒.๒.๔ บทกำหนดโทษ

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๙ เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปีหรือปรับไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หากเจ้าพนักงานของรัฐรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ อาจเป็นความผิดฐานรับสินบนตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๔๙ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๕-๒๐ ปี หรือจำคุกตลอดชีวิต และปรับตั้งแต่ ๑๐๐,๐๐๐-๔๐๐,๐๐๐ บาท หรือประหารชีวิต

อ้างอิง : ๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑

๒. ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓

๒.๒.๕ การดำเนินการตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่

มีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนและแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดทราบ เพื่อเป็นแนวปฏิบัติสำหรับบุคลากรให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒
๒. ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๖๔
๓. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
๔. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้และรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕
๕. แนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการพลเรือนตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๙/ว ๙ ลงวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔
๖. แจ้งเวียนประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้งราชการบริหารส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนภูมิภาคถือปฏิบัติตัวอย่างเคร่งครัด
๗. ข้อกำหนดจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๔
๘. แนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณกระทรวงสาธารณสุข (MOPH Code of Conduct)
๙. กระทรวงสาธารณสุข ได้จัดทำแนวทางปฏิบัติการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกตำแหน่งและทุกระดับของกระทรวงสาธารณสุข ให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ถือปฏิบัติ เพื่อเป็นการเสริมสร้างค่านิยมให้เกิดการประหยัด ค่านิยมการแสดงความปรารถนาดี ด้วยการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อยู่ในบังคับบัญชา และสมาชิกหรือบุคคลในครอบครัว ให้เป็นไปในแนวทางประหยัด มัธยัสถ์ และป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) ให้ถือปฏิบัติ ตามหนังสือกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๒๑๗.๐๑/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ และศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ได้แจ้งเวียนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้งข้าราชการการเมือง ผู้บริหารระดับสูง และทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้งราชการบริหารส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนภูมิภาค ถือปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติฯ ดังกล่าว อย่างเคร่งครัด ตามหนังสือศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๒๑๗.๐๓/๗๓ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๖ หนังสือศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๒๑๗.๐๓/ว ๗๔ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๖ และหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๒๑๗/ว ๘๐ ลงวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๖
๑๐. จัดทำคู่มือการป้องกันการกระทำความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับผลประโยชน์ส่วนรวม มาตรา ๑๒๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข แจ้งเวียนให้กับทุกหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ทั้งราชการบริหารส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนภูมิภาค ตามหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๒๑๗/ว ๓๕๓๘ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ และหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๒๑๗/ว ๓๕๓๙ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓
๑๑. แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ (ฉบับปรับปรุง) ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง ประกาศแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งกิจกรรมปฏิรูปที่สำคัญ (Big Rock) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔

พัฒนาระบบราชการไทยให้โปร่งใส ไร้ผลประโยชน์ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยประกาศตนเป็นหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคนไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ทั้งนี้ เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว ต้องละเว้นการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ที่มีขอบเขตโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม และต้องเสริมสร้างจริยธรรมและรักษามาตรฐานวินัยข้าราชการเดียวกัน ทั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุข โดยนายอนุทิน ชาญวีรกูล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ได้ประกาศเจตนารมณ์นโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๕ และนายโอภาส การย์กวินพงศ์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ได้ประกาศเจตนารมณ์นโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่เป็นไปตามกิจกรรมปฏิรูปดังกล่าว

๑๒. จัดทำโครงการอบรมเสริมสร้างจริยธรรม ป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และสร้างวัฒนธรรม No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ แก่บุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๑๓. เกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติให้กับหน่วยงาน เพื่อป้องกันผลประโยชน์แอบแฝง

๑๔. หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค จำนวน ๑,๘๕๔ หน่วยงาน ประกอบด้วย สำนักงานสาธารณสุขประจำจังหวัด โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ และโรงพยาบาลชุมชน มีการจัดการอบรมเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนโดยใช้หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา ที่ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข จัดทำขึ้น

๑๕. มีการกำกับ ติดตาม มีการเน้นย้ำและกำชับให้หน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขได้ตระหนักและถือปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวอย่างเคร่งครัด เพื่อสร้างความตระหนักและการตื่นตัว

๑๖. มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์คู่มือผลประโยชน์ทับซ้อนให้กับบุคลากรได้รับทราบ

๑๗. ให้คำปรึกษา แนะนำเจ้าหน้าที่ กรณีการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๑๘. หน่วยงานประกาศเจตนารมณ์ต่อต้านการทุจริต เพื่อให้บุคลากรในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขร่วมสร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต

๑๙. ใช้กระบวนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค (MOPH Integrity and Transparency Assessment : MOPH ITA) เป็นเครื่องมือและกลไกในการป้องกันการรับสินบน การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ ตลอดจนประเมินการปฏิบัติตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง เกณฑ์จริยธรรมการจัดซื้อจัดหายาและการส่งเสริมการขายยาและเวชภัณฑ์ที่มีใช้ยาของกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๔ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

ผลการดำเนินการ

แบบสรุปรายงานตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่
ชื่อหน่วยงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

รายงานผลการขับเคลื่อนตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ ของหน่วยงาน
ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ในสังกัด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ การประกาศเจตนารมณ์ตามนโยบาย No Gift Policy ขององค์กรหรือหน่วยงาน

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยงาน	วันที่ประกาศ	ข้อมูลประกอบ
๑	กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข (ลงนาม โดยรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงสาธารณสุข)	๒๓ พ.ย. ๖๕	ประกาศเจตนารมณ์การต่อต้านการทุจริต “กระทรวงสาธารณสุข ใสสะอาด ร่วมต้านทุจริต (MOPH Together Against Corruption)” ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ และประกาศเจตนารมณ์นโยบายไม่รับของขวัญ และของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ (ลงนามโดยรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงสาธารณสุข) สามารถเรียกดูประกาศเจตนารมณ์ฯ และรายละเอียดที่ เกี่ยวข้อง ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ตามลิงก์ย่อ https://moph.cc/uGSDn9dyp หรือรหัสคิวอาร์ (QR Code)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยงาน	วันที่ประกาศ	ข้อมูลประกอบ
๒	กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข (ลงนาม โดยปลัดกระทรวง สาธารณสุข)	๑๙ ธ.ค. ๖๕	<p>ประกาศเจตนารมณ์นโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ (ลงนามโดยปลัดกระทรวงสาธารณสุข) สามารถเรียกดูประกาศเจตนารมณ์ฯ และรายละเอียดที่เกี่ยวข้อง ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ตามลิงก์ย่อ https://moph.cc/ft-4X37fY หรือรหัสคิวอาร์ (QR Code)</p>

๓.๒ การปลูกจิตสำนึก หรือสร้างวัฒนธรรมองค์กร

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยงาน	วันที่ ดำเนินการ	รูปแบบการ ดำเนินการ	ข้อมูลประกอบ
๑	กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข	๕ ม.ค. ๖๖	แจ้งแนวทาง ปฏิบัติ	หนังสือแจ้งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐทุกตำแหน่ง และทุกระดับของกระทรวงสาธารณสุข ถือปฏิบัติตามแนวทางปฏิบัติการให้หรือรับของขวัญ หรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทุกตำแหน่งและทุกระดับอย่างเคร่งครัด สามารถเรียกดูรายละเอียดแนวปฏิบัติฯ ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ตามลิงก์ย่อ https://moph.cc/tiX4nep25 หรือรหัสคิวอาร์ (QR Code)
๒	กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข	พ.ย.-ธ.ค. ๖๕	จัดทำ สื่ออินโฟ กราฟิก	สื่ออินโฟกราฟิก (Infographic) ประชาสัมพันธ์ แนวทางปฏิบัติการให้หรือรับของขวัญ หรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกตำแหน่ง และทุกระดับของกระทรวงสาธารณสุข สามารถเรียกดูสื่ออินโฟกราฟิก (Infographic) ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ตามลิงก์ย่อ https://moph.cc/-IsZMjThz หรือรหัสคิวอาร์ (QR Code)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยงาน	วันที่ ดำเนินการ	รูปแบบการ ดำเนินการ	ข้อมูลประกอบ
๓	กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข	พ.ย. - ธ.ค. ๖๕	จัดทำ สื่ออินโฟ กราฟิก	สื่ออินโฟกราฟิก (Infographic) ประชาสัมพันธ์ แนวทางปฏิบัติการให้หรือรับของขวัญ หรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกตำแหน่ง และทุกระดับของกระทรวงสาธารณสุข ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สามารถเรียกดูสื่ออินโฟกราฟิก (Infographic) ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ตามลิงก์ย่อ https://moph.cc/qh9HJRhh9 หรือรหัสคิวอาร์ (QR Code)
๔	กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข	พ.ย. ๖๕	จัดทำคู่มือ	คู่มือการดำเนินการขับเคลื่อนการเป็นองค์กร คุณธรรมต้นแบบ หน่วยงานในสังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหาร ส่วนกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สามารถเรียกดูคู่มือฯ ได้ที่เว็บไซต์ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวง สาธารณสุข ตามลิงก์ย่อ https://moph.cc/3qRVTEdqT หรือรหัสคิวอาร์ (QR Code)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยงาน	วันที่ ดำเนินการ	รูปแบบการ ดำเนินการ	ข้อมูลประกอบ
๕	กระทรวง สาธารณสุข	ต.ค. ๖๕ - ก.ย. ๖๖	ดำเนินการ ตามคู่มือ	เว็บไซต์การดำเนินการองค์การคุณธรรมต้นแบบ ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง สาธารณสุข ราชการบริหารส่วนกลาง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สามารถเรียกดูข้อมูลได้ที่เว็บไซต์ศูนย์ปฏิบัติการ ต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ตามลิงก์ย่อ https://moph.cc/ndoJLNCoa หรือรหัสคิวอาร์ (QR Code)
๖	กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข	๒๑ ธ.ค. ๖๕	จัดกิจกรรม รณรงค์	โครงการรณรงค์วันต่อต้านคอร์รัปชันสากล (ประเทศไทย) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ ณ โถงชั้น ๑ อาคาร ๓ ตึกสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข สามารถเรียกดูรายละเอียดโครงการฯ และภาพกิจกรรมฯ ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์ปฏิบัติการ ต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ตามลิงก์ย่อ https://moph.cc/aoSjOsLyv หรือรหัสคิวอาร์ (QR Code)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยงาน	วันที่ ดำเนินการ	รูปแบบการ ดำเนินการ	ข้อมูลประกอบ
๗	กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข	๒๒ มี.ค. ๖๕	จัดอบรม	<p>โครงการอบรมเสริมสร้างจริยธรรม ป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน และสร้างวัฒนธรรม No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ แก่บุคลากรสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สามารถเรียกดู รายละเอียดโครงการฯ และภาพกิจกรรมฯ ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ตามลิงก์ย่อ https://moph.cc/U5C23zTRI หรือรหัสคิวอาร์ (QR Code)</p>
๘	สำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข	ต.ค. ๖๕	จัดทำคู่มือ	<p>คู่มือการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส ในการดำเนินงานของหน่วยงานในสังกัดสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหาร ส่วนภูมิภาค ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ (Manual MOPH ITA 2023) สามารถเรียกดู คู่มือฯ ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้าน การทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ตามลิงก์ย่อ https://moph.cc/8gEkaOtMu หรือรหัสคิวอาร์ (QR Code)</p>

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยงาน	วันที่ ดำเนินการ	รูปแบบการ ดำเนินการ	ข้อมูลประกอบ
๙	กระทรวงสาธารณสุข และสำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข	ต.ค. ๖๕ - ก.ย. ๖๖	การบรรยาย	การบรรยายให้ความรู้ สามารถเรียกดูรายละเอียด ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ตามลิงก์ย่อ https://moph.cc/T-Z8_Hwc6 หรือรหัสคิวอาร์ (QR Code)
๑๐	สำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข	มี.ค. - เม.ย. ๖๖	จัดทำ รายงาน	การรายงานผลตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ สามารถเรียกดูรายละเอียด ได้ที่เว็บไซต์ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ตามลิงก์ย่อ https://moph.cc/ehvJKyrai หรือรหัสคิวอาร์ (QR Code)

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยงาน	วันที่ ดำเนินการ	รูปแบบการ ดำเนินการ	ข้อมูลประกอบ
๑๑	สำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข	มี.ค. ๖๖	จัดทำ รายงาน	รายงานผลการส่งเสริมการปฏิบัติตาม ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน : กรณีการเรียไรและกรณีการให้หรือรับของขวัญ หรือประโยชน์อื่นใด ปี ๒๕๖๖ สามารถเรียกดูรายละเอียดได้ที่เว็บไซต์ศูนย์ปฏิบัติการ ต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข ตามลิงก์ย่อ https://moph.cc/qW01w4dsB หรือรหัสคิวอาร์ (QR Code)
				
๑๒	สำนักงาน ปลัดกระทรวง สาธารณสุข	ต.ค. ๖๕ - ก.ย. ๖๖	จัดทำระบบ การรายงาน	ระบบ MOPH Solicit Report System (MSRS) สามารถเรียกดูระบบฯ ได้ที่เว็บไซต์ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวง สาธารณสุข ตามลิงก์ย่อ https://moph.cc/M7OT5uL_h หรือรหัสคิวอาร์ (QR Code)
				

๓.๓ รายงานการรับของขวัญและของกำนัลตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่

ของขวัญและของกำนัลที่ได้รับ	จำนวน (ครั้ง)
ผู้ให้ของขวัญ	๑,๖๖๒
๑) หน่วยงานภาครัฐ	๔๒๐
๒) หน่วยงานภาคเอกชน	๖๒๗
๓) ประชาชน	๕๔๔
๔) อื่น ๆ เช่น รัฐวิสาหกิจ	๗๑
รับในนาม	๑,๖๖๒
๑) หน่วยงาน	๑,๕๒๐
๒) รายบุคคล	๑๔๒
การดำเนินการเกี่ยวกับของขวัญที่ได้รับ	๑,๖๖๒
๑) ส่งคืนแก่ผู้ให้	๔๕
๒) ส่งมอบให้แก่หน่วยงาน	๑,๓๗๘
๓) อื่น ๆ เช่น ส่งมอบให้แก่ผู้ป่วย ส่งมอบให้แก่ข้าราชการบำนาญ	๒๓๙

๓.๔ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการของหน่วยงาน

๑. เจ้าหน้าที่บางส่วนยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด ส่งผลให้มีการให้หรือรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่ยังไม่เป็นไปตามกฎหมายหรือระเบียบกำหนด

๒. วัฒนธรรมประเพณีปฏิบัติเกี่ยวกับระบบอุปถัมภ์ ค่านิยมการให้และรับของขวัญของผู้ใหญ่ผู้บังคับบัญชาหรือแก่เจ้าหน้าที่ มีการปฏิบัติสืบทอดกันมาจนเป็นเรื่องปกติเป็นความเคยชิน

๓. ภาคเอกชนยังคงมีค่านิยมในการมอบของขวัญเนื่องในโอกาสต่าง ๆ เช่น เทศกาลปีใหม่ การแสดงความปรารถนาดี การแสดงการต้อนรับ และการแสดงความยินดีในโอกาสเลื่อนตำแหน่งระดับสูงขึ้น

๓.๕ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของหน่วยงานต่อนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่

๑. กำหนดให้การเรียกรับและการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใด เป็นนโยบายสำคัญของหน่วยงาน และผู้บังคับบัญชาต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา

๒. ปลุกฝังค่านิยมใช้บัตรอวยพร การลงนามในสมุดอวยพร การใช้บัตรแสดงความยินดี หรือการทำจิตอาสา แทนการให้ของขวัญเพื่อเป็นการป้องกันการฝ่าฝืนกฎระเบียบ อีกทั้งเพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างทัศนคติในการประหยัดให้แก่เจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง

๓. กระทรวงสาธารณสุข เสริมสร้างค่านิยมให้เกิดการประหยัด และค่านิยม การแสดงความปรารถนาดีด้วยการปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อยู่ในบังคับบัญชาและสมาชิกหรือบุคคลในครอบครัว ให้เป็นไปในแนวทางประหยัด มีธรรมาภิบาล และป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ

ลงชื่อ

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน
หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กระทรวงสาธารณสุข
ผู้รายงาน

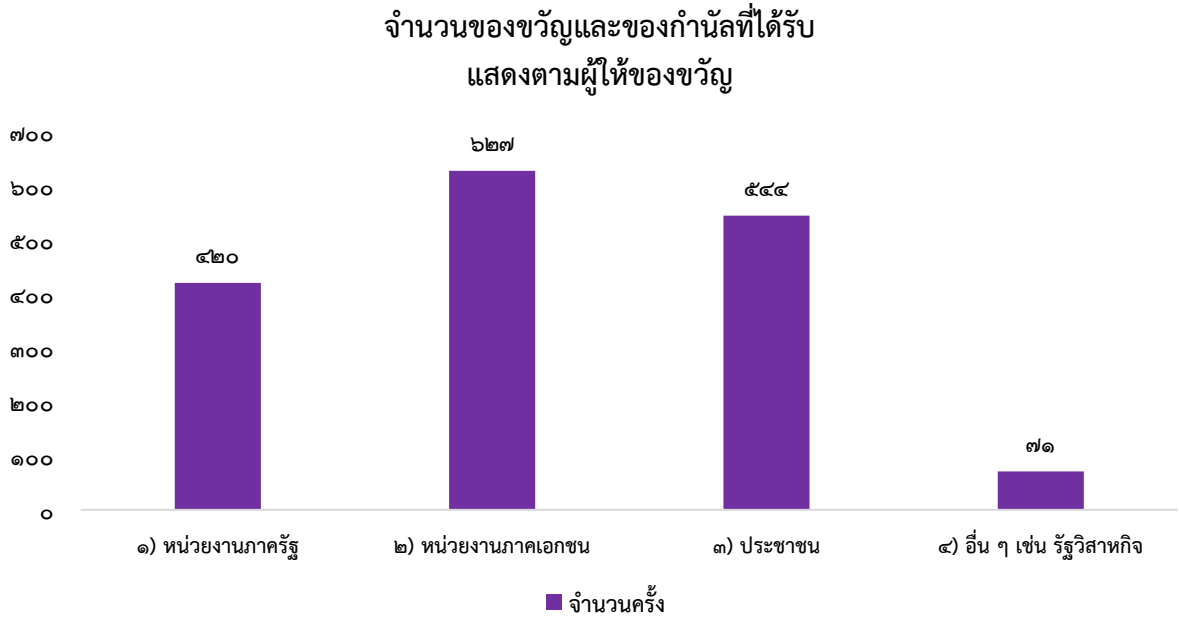
ลงชื่อ

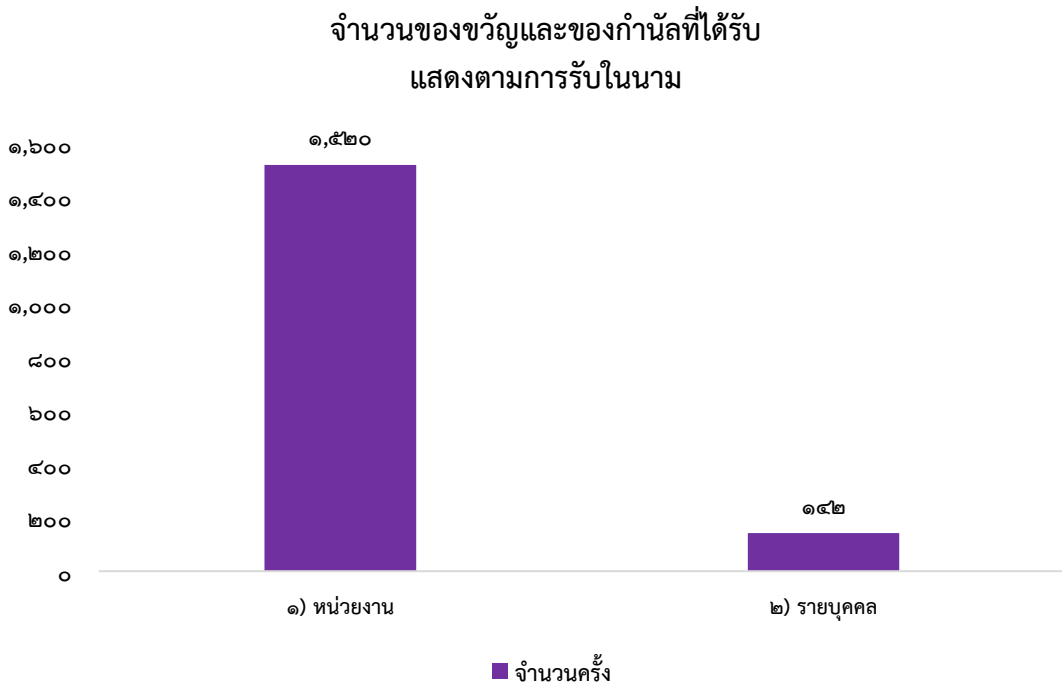
(นายณรงค์ สายวงศ์)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการสาธารณสุข
ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แผนภูมิแสดงจำนวนของขวัญและของกำนัลที่ได้รับ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ (รอบ ๑๒ เดือน)
ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕-๓๐ กันยายน ๒๕๖๖

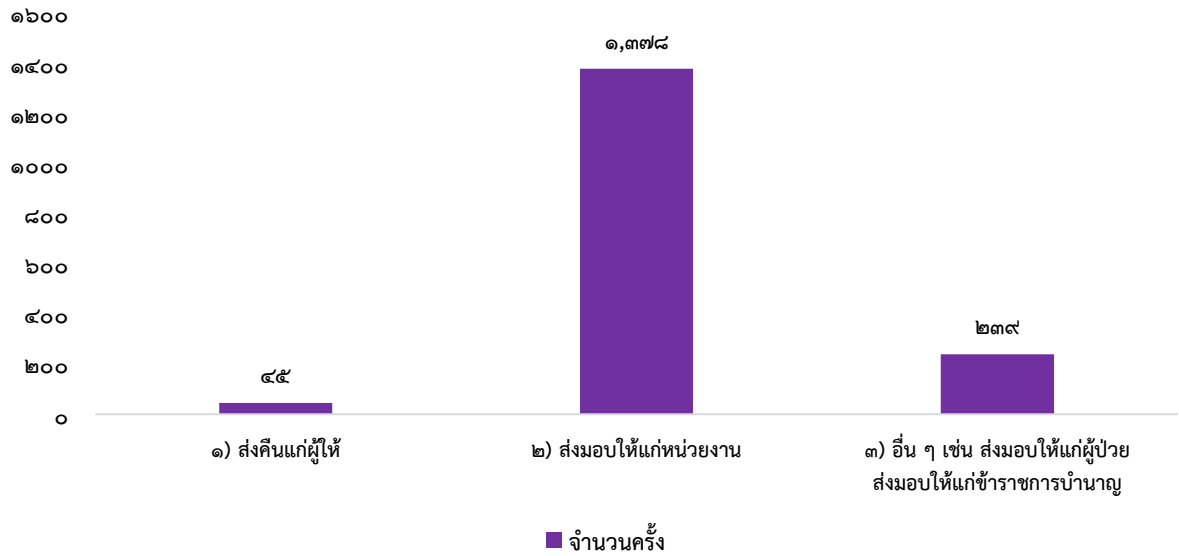

แผนภูมิที่ ๑ จำนวนของขวัญและของกำนัลที่ได้รับ แสดงตามผู้ให้ของขวัญ

แผนภูมิที่ ๒ จำนวนของขวัญและของกำนัลที่ได้รับ แสดงตามการรับในนาม

จำนวนของขวัญและของกำนัลที่ได้รับ แสดงการดำเนินการเกี่ยวกับของขวัญที่ได้รับ

แผนภูมิที่ ๓ จำนวนของขวัญและของกำนัลที่ได้รับ แสดงการดำเนินการเกี่ยวกับของขวัญที่ได้รับ

ภาคผนวก

แบบฟอร์ม ITA - 029

แบบสรุปรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. 2563

ชื่อหน่วยงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนกลาง
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

เจ้าหน้าที่รายงาน การรับทรัพย์สินฯ จำนวน (ครั้ง)	การวินิจฉัยของผู้บริหารสูงสุด		
	อนุญาต ให้รับไว้เป็นทรัพย์สิน หรือสิทธิส่วนบุคคล	ไม่อนุญาต	
		ส่งคืนแก่ ผู้ให้ทรัพย์สิน	ส่งมอบทรัพย์สินให้เป็น สิทธิของหน่วยงาน
ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี	ไม่มี

ลงชื่อ

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน
หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กระทรวงสาธารณสุข
ผู้รายงาน

ลงชื่อ

(นายกิตติศักดิ์ อักษรวงศ์)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการแพทย์
ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ผู้รับรองรายงาน

แบบสรุปรายงานการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้
ตามประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. 2563

ชื่อหน่วยงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ราชการบริหารส่วนภูมิภาค
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566

เจ้าหน้าที่รายงาน การรับทรัพย์สินฯ จำนวน (ครั้ง)	การวินิจฉัยของผู้บริหารสูงสุด		
	อนุญาต ให้รับไว้เป็นทรัพย์สิน หรือสิทธิส่วนบุคคล	ไม่อนุญาต	
		ส่งคืนแก่ ผู้ให้ทรัพย์สิน	ส่งมอบทรัพย์สินให้เป็น สิทธิของหน่วยงาน
82	ไม่มี	ไม่มี	82

ลงชื่อ

(นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ ปฏิบัติราชการแทน
หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กระทรวงสาธารณสุข
ผู้รายงาน

ลงชื่อ

(นายกิตติศักดิ์ อักษรวงศ์)
รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการแพทย์
ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ผู้รับรองรายงาน

**ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กระทรวงสาธารณสุข**

www.stopcorruption.moph.go.th

0 2590 1330

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลาง
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ตามประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
เรื่อง แนวทางการเผยแพร่ข้อมูลต่อสาธารณะผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พ.ศ. ๒๕๖๑
สำหรับหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลางสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

แบบฟอร์มการขอเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข	
ชื่อหน่วยงาน : ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กระทรวงสาธารณสุข วัน/เดือน/ปี : ๒๕ กันยายน ๒๕๖๖ หัวข้อ: รายงานผลตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รอบ ๑๒ เดือน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดข้อมูล (โดยสรุปหรือเอกสารแนบ) รายงานผลตามนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รอบ ๑๒ เดือน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง Link ภายนอก: ไม่มี หมายเหตุ:.....	
ผู้รับผิดชอบการให้ข้อมูล ณิชารีย์ ศรีสิทธิพรหม (นางสาวณิชารีย์ ศรีสิทธิพรหม) ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ วันที่ ๒๕ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖	ผู้อนุมัติรับรอง สุชาภา วรินทร์เวช (นางสาวสุชาภา วรินทร์เวช) ตำแหน่ง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ (หัวหน้า) วันที่ ๒๕ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖
ผู้รับผิดชอบการนำข้อมูลขึ้นเผยแพร่ ณิชารีย์ ศรีสิทธิพรหม (นางสาวณิชารีย์ ศรีสิทธิพรหม) นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ วันที่ ๒๕ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖	